Thomas Høg Nøragers prædiken midfaste søndag

Taler
Thomas Høg Nørager
Sognepræst

Dato
22. marts 2020

Sted
Stefanskirken

Omstændigheder
Prædikentekst
Johannesevangeliet kapitel 6, vers 24-35

Del & Elsk

Min prædiken hedder Del & Elsk. I modsætning til kyniske konger og kejsere der regerer under parolen del og hersk, da lyder parolen fra det kristneevangelium: Del & Elsk.

Baggrundsscenen for dagen evangelium er ikonisk. Vi har just hørt fortællingen, hvor Jesus siger om sig selv, at han er livets brød. Og at den der tror på ham aldrig skal sulte. Og så har vi hørt et lidt underligt ordspil: 'Sandelig siger jeg jer: I leder ikke efter mig, fordi I fik tegn at se, men fordi I fik brød at spise og blev mætte'.

Og netop den ordveksling bringer os til baggrundscenen. Det er nemlig den berømte fortælling hvor Jesus har mættet fem tusinde mennesker ud af 5 brød og 2 fisk og endda fået 12 kurve mad i overskud. Selvfølgelig en af den slags mirakelberetninger som kan få fundamentalistiske ateister og andre der ikke er så gode til at læse indenad til at få kaffen galt i halsen.

For andre, som er bedre til at læse indenad, er det en ikonisk fortælling, fordi den med et meget simpelt billedsprog, siger helt utrolig meget. Ikke bare om det kristne evangelium, men også på egentlig simpel vis er et eksempel på, hvordan man i det hele taget, kan læse underberetninger.

Jeg vil anlægge det perspektiv at denne tekst skal læses på tre planer. Sådan er det faktiske ofte med de bibelske fortællinger. At den bibelske poesi først åbner sig op som livspoesi når man har alle tre planer med. Man kunne også kalde det

tekstens tre dimensioner.

Det første niveau kalder vi det historisk-lokale. Her læser man fortællingen som fandt den sted på et givent tidspunkt i historien på en bestemt lokalitet. På dette niveau kan selv et barn være med. Man gør store øjne og lader sig indrulle i fortællingens flotte billeder. Man ser menneskene side på en bjergside og Jesus med brødene. Men således er vi også hurtigt færdige med den igen.

For hvad skal man egentlig bruge det til. At fem tusinde mennesker engang blev mætte kan jeg som et voksent menneske ikke bruge til forfærdelig meget. Heller ikke hvis det bare er en eller anden form for guddommeligt blær, siger det mig som noget. Men der er flere niveauer i teksten.

Det andet plan denne fortælling kan læses på, kan vi kalde det etisk-politiske niveau. Her skal vi forstå fortællingen som billedsprog, som, ved hjælp af sine billeder, prøver at udtrykke en mening, der kan fortælle os noget om vores muligheder for at handle etisk og politisk i verden.

Og en oplagt fortolkning på det etiks-politiske plan, er, at se det som et opråb til at dele. Del kære venner, del! Hvis bare vi delte det vi havde, så var der nok. Hvis bare vi delte gær og toiletpapir og håndsprit i denne Corona-tid, så var der nok til alle, endda kurve i overskud. Og således også på globalt. Hvis vi delte jordens ressourcer mad og miljø imellem os, så var der ingen der skulle sulte og mangle tag over hovedet; så var der nok til alle og endda kurve i overskud.

Se dette var fortællingens 2. dimension, det etisk-politiske niveau, der kunne fortælle os om muligheder for at handle i verden. Og her kunne vi sådan set blive stående.

Men der mangler endnu en dimension. For det etisk-politiske niveau fortæller os hvad vi skal gøre, nemlig dele, mens den 3. dimension fortæller os *hvorfor*.

Teksten 3. dimension kan man kalde det eksistentielt-religiøse niveau. Her handler det ikke bare om at se brødet som et billede på mad der skal deles, men se på hvad brødet symbolsk betyder.

Jeg kan huske da jeg var lille, og inden jeg skulle sove så fortalte min far mig altid eventyr. Og jeg husker et af dem, handlede om en dreng og en bjørn. Det vil

sige, jeg husker faktisk ikke eventyrets detaljer særlig godt, men jeg husker noget i retning af, at drengen er faret vild i en skov. Og i skoven møder drengen en bjørn, som tager drengen til fange.

Drengen bliver sulten og tager sin madpakke frem og tilbyder nu at dele med bjørnen. Men bjørnen siger, 'nej jeg vil ej. Jeg vil ikke have noget for hvis du giver mig noget kan jeg ikke spise dig'. Og det udvikler sig til lidt af et ordspil mellem drengen og bjørnen. Drengen der tilbyder maden, og bjørnen der undslår.

Men så i et uopmærksomt øjeblik kaster drengen et stykke mad fra sin madpakke ned i bjørnens hals, så lang, at bjørnen er nødt til at synke. Og bjørnen bliver rasende. 'Se, nu hvad du har gjort. Nu har du givet mig og jeg har spist, så kan jeg ikke længere holde dig fanget, for nu er du min ven og jeg må slippe dig fri', siger bjørnen.

Jeg elskede det eventyr. Men jeg havde svært ved at forstå det. Maden – brødet - som symbolkraft. Hvorfor kunne bjørnen ikke bare spise ham alligevel? Men det var fordi brødet ikke var brød. Fordi brødet betød noget. Betød venskab. Hengivenhed. Sårbarhed. Venskab. Bånd. Et knyttet bånd. Brødet som symbol på kærlighed.

Mon det er det samme vi skal læse ud af beretningen da fem tusinde mennesker får brød. Så lad os prøve at lægge hovedet tilbage og forestille os. Der på bjerget sidder de fem tusinde. Det kan ikke være Guds bedste børn alle sammen. Eller have lige rent mel i posen. Eller hosten.

Der sidder de, også dem der vil fange Jesus i en løgn og en selvmodsigelse. Og dem der bare er med for sjov. Selvfølgelig sidder fansene der også. Jesusfreaks der synger halleluja. Og ateisterne der er med, fordi de elsker at ryste på hovedet. De raske og de syge. De Corona-ramte. De rettroende og de vantro. De er der alle sammen.

Alle får del. Alle som en. Kærligheden, symbolsk givet med et stykke brød, rækkes den vantro, som den utro, som den ret-tro, hvis en sådan nogensinde findes. Kærligheden – den guddommelige kærlighed – den ubetingede kærlighed kender ingen grænse, gør ikke forskel... I Guds kærlighed findes ikke fortabelse og der er kurve i overskud. Det er teksten 3. plan. Det eksistentielt-

religiøse niveau.

Og derfor skal vi dele, fordi vi har fået det gratis. Kærligheden. Ikke mere del og hersk. Nej, del og elsk. Ja, del og elsk. Sådan!

Det er alt det de ikke forstår, alle dem der nu opsøger Jesus i den dagens tekst vi i dag har hørt. De leder efter Jesus for at gøre ham til konge. Men Jesus vil ikke være konge på de præmisser. For de er faldet for det tekstens første niveau, nemlig det guddommelige blær, men uden øje for hverken det etisk-politiske niveau eller det eksistentielt-religiøse niveau. Og det er præcis det der kommer til udtryk i hele den diskussion der nu udspiller sig. 'Sandelig siger jeg jer: I leder ikke efter mig, fordi I fik tegn at se, men fordi I fik brød at spise og blev mætte'.

Jesus punker dem for, ikke at se betydningen bag brødet. De er glade for at være blevet mætte, men de har slet ikke blik for den kærlighed der ligger i brødets symbolkraft. En kærlighed der langt overgår hvor lang tid mætheden af brødet vil vare.

Det er ikke miraklet de skal tro på; det er kærligheden de skal tro på! Og det er kærligheden der skal være vores mad for brød forgår – kærlighed består. Når vores øjne går op for det, så opdager vi at vi aldrig vil sulte.

I den kristne tradition er blikket for symbolsproget af yderste vigtighed. Og i den kristen tradition står Jesus som symbolet på den sande kærlighed. Og har vi øje for det, så hører vi det også rigtigt når Jesus om sig selv siger : »Jeg er livets brød. Den, der kommer til mig, skal ikke sulte, og den, der tror på mig, skal aldrig tørste.«

For da lyder det: *Kærlighed er livets brød. Den der kommer til kærligheden, skal ikke sulte, og den der tror på kærligheden skal aldrig tørste.* Sådan! Og så ikke mere.

Del & Elsk!

Amen.

Kilde
Manuskript tilsendt af taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Anden tekstrække, Midfaste, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/thomas-hog-noragers-praediken-midfaste-sondag